

Seat No	
------------	--

BA (Education) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

**Education (Optional) Paper-I
OEEDU01101: Basics in Education**

**Day and Date: Thursday, 28/12/2023
Time: 2.30 PM To 4.30 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 -----education comes from the family.
A. easy B. formal C. informal D. closed
- 2 Education is not pre planned in-----
A. informal education B. non- formal education C. formal education D. both A and B
- 3 What is the main centre of informal education.
A. ssociety B. radio C. family D. all of the above
- 4 Informal education is-----
A. just schooling B. time bound C. lifelong D. Preplanned
- 5 The one for whom we live is called-----
A. Life B. Rules C. Values D. Culture
- 6 The nature of culture is-----
A. Educational B. Social C. Mental D. Emotional
- 7 Socialization is an important function of-----.
A. society B. school C. family D. country
- 8 'Education is the ability to solve problems' said by---
A. Rousseau B. Montessori C. Frobel D. John Dewey
- 9 Who started the newspaper 'Deenbandhu'?
A. Mahatma Phule B. Agarkar C. Lokmany Tilak D. Raja Rammohan Roy
- 10 Who wrote the book 'Farmer's Delight'?
A. Karmaveer Bhaurao Patil B. Mahatma Gandhi C. Mahatma Phule D. Radhakrishnan
- 11 -----is the founder of Rayat Shikshan Sanstha.
A. Mahatma Gandhi B. Karmaveer Bhaurao Patil C. Mahatma Phule D. Lokmany Tilak
- 12 Ravindranath Tagorgot got Nobel Prize in -----
A. Science B. Technology C. Mathematics D. Literature

- 13 'Education' word is derived from Latin word—
A. Educate B. Educere C. Evolution D. Learning
- 14 “Education is the creation of a sound mind in a sound body” is the saying of-----
A. Plato B. Aristotle C. Comens D. Dewey
- 15 The process of modern education is -----
A. Bipolar B. Tripolar C. Unipolar D. Zeropolar

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Write the characteristics of education process.
- 2 Importance of social values
- 3 Explain the difference between formal and non-formal education.
- 4 Karmaveer's educational philosophy.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain New National Education Policy educational structure.
- 2 What is the importance of formal education ?
- 3 Explain different characteristics of Multicultural education.
- 4 Write features of educational philosophy of Mahatma Phule.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the educational experiments done by Karmveer Bhaurao Patil.
  - 2 Explain classification by stating what is value.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 कुटुंबातून-----शिक्षण मिळते.
अ.सहज ब.औपचारिक क.अनौपचारिक ड. बंदिस्त
- 2 शिक्षण ----- मध्ये पूर्वनियोजित नसते.
अ.अनौपचारिक शिक्षण ब.सहज शिक्षण क.औपचारिक शिक्षण ड.दोन्ही अ आणि ब
- 3 अनौपचारिक शिक्षणाचे मुख्य केंद्र -----आहे.
अ.सोसायटी ब.रेडिओ क.कुटुंब ड.वरील सर्व
- 4 अनौपचारिक शिक्षण म्हणजे---
अ.फक्त शालेय शिक्षण ब.कालबद्ध क.आजीवन ड.पूर्वनियोजित
- 5 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब. नियम क.मूल्य ड.संस्कृती
- 6 संस्कृतीचे स्वरूप----- असते.
अ.शैक्षणिक ब. सामाजिक क. मानसिक ड. भावनिक
- 7 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.
अ.समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे
- 8 'समस्या सोडवण्याची क्षमता म्हणजे शिक्षण 'असे -----यांनी सांगितले.
अ. रुसो ब. मॉन्टेसरी क.फ्रोबेल ड.जॉन ड्यूई
- 9 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले?
अ. महात्मा फुले ब. आगरकर क.लोकमान्य टिळक ड. राजा राममोहन रॉय
- 10 'शेतकऱ्यांचा आसूड ' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
अ. कर्मवीर भाऊराव पाटील ब. महात्मा गांधी क. महात्मा फुले ड. राधाकृष्णन
- 11 रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना.....यांनी केली.
अ.म. गांधी ब.डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील क. म. फुले ड. लो. टिळक
- 12 रवींद्रनाथ टागोर यांना -----साठी नोबेल पुरस्कार मिळाला.
अ.विज्ञान ब.तंत्रज्ञान क.गणित ड.साहित्य
- 13 'शिक्षण' हा शब्द -----या लॅटिन शब्दापासून तयार झाला आहे.
अ.Educate ब. Educere क.Evolution ड.Learning
- 14 “ शिक्षण म्हणजे सुदृढ शरीरात सुदृढ मनाची निर्मिती” असे -----यांनी सांगितले आहे.
अ. प्लेटो ब. ऑरिस्टॉटल क. कॉमन्स ड.ड्यूई
- 15 आधुनिक शिक्षणाची प्रक्रिया----- आहे.
अ.द्विध्रुवात्मक ब.त्रिध्रुवात्मक क.एकध्रुवीय ड.शून्यध्रुवात्मक

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शिक्षण प्रक्रियेची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2 सामाजिक मूल्यांचे महत्त्व
- 3 औपचारिक व अनौपचारिक शिक्षण यातील फरक स्पष्ट करा
- 4 कर्मवीरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण शैक्षणिक संरचना
- 2 औपचारिक शिक्षणाचे महत्त्व लिहा.
- 3 बहुसंस्कृतीकरण शिक्षणाची विविध वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा .
- 4 महात्मा फुले यांच्या शैक्षणिक तत्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांनी केलेले शैक्षणिक प्रयोग स्पष्ट करा.
- 2 मूल्य म्हणजे काय सांगून वर्गीकरण सोदाहरणस्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

BA (Education) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Education (Optional) Paper-I
OEEDU01101: Basics in Education

Day and Date: Thursday, 28/12/2023
Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 कुटुंबातून-----शिक्षण मिळते.
अ.सहज ब.औपचारिक क.अनौपचारिक ड. बंदिस्त
Option 3
- 2 शिक्षण ----- मध्ये पूर्वनियोजित नसते.
अ.अनौपचारिक शिक्षण ब.सहज शिक्षण क.औपचारिक शिक्षण ड.दोन्ही अ आणि ब
Option 4
- 3 अनौपचारिक शिक्षणाचे मुख्य केंद्र -----आहे.
अ.सोसायटी ब.रेडिओ क.कुटुंब ड.वरील सर्व
Option 4
- 4 अनौपचारिक शिक्षण म्हणजे---
अ.फक्त शालेय शिक्षण ब.कालबद्ध क.आजीवन ड.पूर्वनियोजित
Option 3
- 5 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब.नियम क.मूल्य ड.संस्कृती
Option 3
- 6 संस्कृतीचे स्वरूप----- असते.
अ.शैक्षणिक ब. सामाजिक क. मानसिक ड. भावनिक
Option 2
- 7 समाजीकरण हे----- महत्त्वाचे कार्य आहे.
अ.समाजाचे ब. शाळेचे क. कुटुंबाचे ड. देशाचे
Option 2
- 8 'समस्या सोडवण्याची क्षमता म्हणजे शिक्षण 'असे -----यांनी सांगितले.
अ. रुसो ब. मॉन्टेसरी क.फ्रोबेल ड.जॉन ड्यूई
Option 4
- 9 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले?
अ. महात्मा फुले ब. आगरकर क.लोकमान्य टिळक ड. राजा राममोहन रॉय
Option 1
- 10 'शेतकऱ्यांचा आसूड ' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
अ. कर्मवीर भाऊराव पाटील ब. महात्मा गांधी क. महात्मा फुले ड. राधाकृष्णन
Option 3
- 11 रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना.....यांनी केली.
अ.म. गांधी ब.डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील क. म. फुले ड. लो. टिळक
Option 2

12 रवींद्रनाथ टागोर यांना -----साठी नोबेल पुरस्कार मिळाला.

अ.विज्ञान ब.तंत्रज्ञान क.गणित ड.साहित्य

Option 4

13 'शिक्षण' हा शब्द -----या लॅटिन शब्दापासून तयार झाला आहे.

अ.Educate ब. Educere क.Evolution ड.Learning

Option 2

14 “ शिक्षण म्हणजे सुदृढ शरीरात सुदृढ मनाची निर्मिती” असे -----यांनी सांगितले आहे.

अ. प्लेटो ब. ऑरिस्टॉटल क. कॉमन्स ड.डुई

Option 2

15 आधुनिक शिक्षणाची प्रक्रिया----- आहे.

अ.द्विध्रुवात्मक ब.त्रिध्रुवात्मक क.एकध्रुवीय ड.शून्यध्रुवात्मक

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 शिक्षण प्रक्रियेची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

2 सामाजिक मूल्यांचे महत्त्व

Ans:

3 औपचारिक व अनौपचारिक शिक्षण यातील फरक स्पष्ट करा

Ans:

4 कर्मवीरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण शैक्षणिक संरचना

Ans:

2 औपचारिक शिक्षणाचे महत्त्व लिहा.

Ans:

3 बहुसंस्कृतीकरण शिक्षणाची विविध वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा .

Ans:

4 महात्मा फुले यांच्या शैक्षणिक तत्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 कर्मवीर भाऊराव पाटील यांनी केलेले शैक्षणिक प्रयोग स्पष्ट करा.

Ans:

2 मूल्य म्हणजे काय सांगून वर्गीकरण सोदाहरणस्पष्ट करा.

Ans:

*****